

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Warszawa, dn. 22 paźdz. 1920 r.

Oddział II Informacyjny

BW. № 48184 /II.

Do

/ według rozdzielnika /

W załączeniu przesyła się raport wojskowo-polityczny z Litwy za czas od 7 do 15/X r.b. Oficera łącznikowego N.D.W.P. w Gdańsku.

1 zał.

w/z Szef Biura Wywiadowczego

-Otrzymują:

1. Adjutantura Generalna

2. Sekcja Ewidencyjna

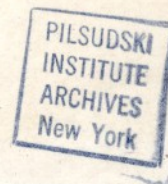
3. Wydział 4 B.W.

major

Kieuhonay

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L: Dz. 59552 dnia 5/12 1920 r.
zał. Wydział

136

Gdańsk, dnia 18. października 1920r.

R A P O R T

wojskowo - polityczny z L i t w y
za czas od 7-go do 15/X.br.

DYZLOKACJA:

1. i 2. komp. 4.p.p. - Wierzboków.- Kompanje liczą przeciętnie 120-150 ludzi, roczników 98-90.-

Dow. 1.komp. - por. Giernatis, 2.- por. Mentis.
Po przybyciu z frontu żołnierzom odebrano karabiny niemieckie model 98 i wzamian otrzymali stare rosyjskie.

Żołd - 100 marek miesięcznie; zaprowadzenie dobre, żołnierze mają możliwość zakupywania po taniach cenach tytoniu i papierosy. Wyekwipowanie techniczne - niemieckie; komp. posiada oddz.wyw., telefonistów i sanitariuszy. Materiał sanitarny dostarczany jest przez Anglików, lub pochodzi z czasów okupacji niemieckiej.-

Cwiczeń mało, kompanje pełnią przeważnie służbę ochronną.

Dyscyplina nieostra; stosunek oficerów do żołnierzy bardziej przyjacielski.-

3/4 żołnierzy powyższych komp. -element wiejski, wrogo usposobiony względem Polaków i Polski; to samo dotyczy większej części żołnierzy, pochodzenia polskiego. Uświadomienie polityczne - słabe w kierunku narodowym litewskim.

8.komp. 3.pp. - Słomianka nad Niemnem. Kompanja ta pełni służbę bezpieczeństwa na dworcu kolejowym /tor kolejowy z Kowna do Tylży./-
K-dt dworca - ppor. Winstrys.

Kompanja prowiantowana jest przez wsie okoliczne. /Co do dyscypliny i wyekwipowania - podobnie jak w 1. i 2. komp. 4.pp./ Służbę bezpieczeństwa w okolicy Słomianki pełni oddział konny z 30 ludzi.

Oddział 30 ludzi 5.pp. - Rezsieny /na linii Tylża-Szawle/ pełni służbę bezpieczeństwa na dworcu i w mieście.

8/X. w Kownie został sformowany konny baon "Żelazny Wilk" pod dowództwem kpt. Natkiewicza; ma to być baon śmierci w sile 600 najlepszych jeźdźców, przeznaczony do walki z Polakami /szwadron 100 L./

W okolicy Kowna koncentrują Litwini oddziały bolszewickie, które przedostały się na Litwę przez Prusy Wschodnie; oddziały te z powodu trudności wcielenia ich do wojska sowieckiego są organizowane, uzbrajane i ekwipowane pod dowództwem litewskim, jako jednostki litewskie.

Na 11/X. otrzymali rozkaz mobilizacyjny mężczyzn do 45 lat; powołani są również urzędnicy i lekarze oraz zarzącono pobór koni.-

MOBILIZ

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

- 2 -

LITewska OBRONA KRAJOWA:

/Landeswehr/.

Litewska konstituanta powołała obronę krajową; podległą oddzielnemu dowództwu /Dow. Obr. Kraj./ W najbliższym czasie mają być zorganizowane 4 pułki / o sile bojowej kompanje z 200 ludzi/ Organizacja powierzona jest niemieckim oficerom, jak i oficerom z oddziałów bałtyckich Beromonta.-

Pułk. W o h l prawdopodobnie został powołany na Litwę w celach organizowania Landeswehr'y, szefem sztabu gen. litewskiego w dalszym ciągu jest Kleszinskas. Organ propagandy "Landeswehr" miał się ukazać poraz pierwszy 13/X.

Do oddziałów Obrony Krajowej będą przyjmowani Niemcy i akcja werbunkowa ma być rozciągnięta na wschodnie Prusy. Transporty ludzi do powyższej formacji są już z Niemiec wysyłane. Zauważono w Wilnie parę takich transportów; w tych dniach Niemcy wysłali z Insterburgu, kilkunastu ludzi z rozwiązanej Sipo do Kowna. W Kownie werbunkiem zajmuje się dawny por. niemiecki Richter.-

BRON NIEMIECKA DLA LITWY.

Na pograniczu niemiecko-litewskim jak już meldowano kwitnie na szeroką skalę szmugiel broni, amunicji i części ekwipunkowych. Oprócz firm ekspedycyjnych pośrednic twem trudnią się urzędnicy kolejowi niemieccy, którzy z powodu braku mieszkań, lokują się po stronie litewskiej.

Konfident donosi: przez Gdańsk ma być dostawione na Litwę 100 000 karabinów i kilka milionów ładunków z okolic Szczecina. W Gdańsku pośredniczy firma "Missio".-

Do Kowna przybył transport prawdopodobnie z materiałem wojennym przez Bydkałny z Niemiec: 18 wagonów / Essen 184376, Posen 212096, Elsass Lothringen 381440 i Breslau 313289/. Pociąg został obstawiony mocną ochroną wojskową; papiery przejął kpt. Niemotis /niemiec z pochodzenia, zmienił nazwisko./

O dużych zakupach broni i amunicji u Niemców świadczy fakt, że intendentura wojskowa pozostała w Kownie, gdy inne urzędy przenoszono do Wilna, jedynie dla łatwej komunikacji Bydkałny-Kowno.

SŁUŻBA WYWIADOWCZA.

Kierownikiem służby wywiadowczej jest niemiecki pułk. Weingarten; podczas wojny 1914-18 rok czynny przy Kreischeffe w Kownie gdzie pozostał po wycofaniu wojsk niemieckich. Pułk. Weingartenowi podporządkowana jest propaganda i prasa.

WIADOMOSCI POLITYCZ.

Wypadki wileńskie ogromnie wzburzyły ludność litewską. Wzburzenie to w wielu wypadkach jest sztucznie podsycane przez Niemców i żydów, którzy kolportują odezwy i ulotki bite w drukarni "Lietuva". Polacy w Kownie obawiają się gwałtów ze strony Litwinów. Gimnazjum kowieńskie z powodu tej obawy zostało zamknięte.-

W odezwach litewskich podkreśla się stanowisko Anglii i pomoc obiecaną dla odzyskania Wilna.

Na dzień 11/X.br. rząd ogłosił zbiórkę broni, złota i klejnotów na walkę z Polakami. Odpowiednie wezwania i odezwy ukazały się w prasie, jak również i wezwania pod broń wszystkich zdolnych.

Na posiedzeniu konstyтуanty litewskiej w Wilnie 6/X.br. uchwalono dalszy ciąg walki, gdyby Polska nie respektowała terenów litewskich.

godność:

S. Kuczyński

/-/ Dubicz rotmistrz
Oficer Łącznikowski